

GAZETA TRANSILVANIEI

On. Biblioteca Universității (2 exempl.)
2317
SIBIU

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierile tipografiei „Astra” Tf 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA
1838
GH. BARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTATE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDAȚIA ȘI
BRAȘOV
B-dul REGELE FERDINAND
Abonamentul anual lei 300 Autor.
Anunțuri și reclame după tarif

Nr. 33 Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

30 Aprilie 1942

Anul 105

Destin

de V. Branisce

A trecut nebăgată în seamă printre răsunătoare evenimente mondiale moartea unei mame. În satul de pe marginea Mureșului, în Binținț, s'a stins din viață Ana Vlaicu, mama sburătorului îndrăgșt, de care se legaseră cele mai nobile aspirații ale întregului neam românesc.

Anonimatul de care se împărtășise o viață întreagă, n'a părăsit-o nici în clipa trecerii la cele eterne. Ea s'a stins, așa cum a trăit: în cercul restrâns al consătenilor.

Nu știu în ce condiții materiale și-a dus zilele bătrâneții. Nu știu dacă a avut sau nu parte de vreun ajutor din partea statului. Dar știu sigur că opinia publică românească cinstește prea puțin pe acele femei care au dăruit neamului fii vrednici, pe acele mame care și-au sacrificat bucuria vieții pentru binele obștesc.

Când în ziua de 13 Septembrie, la adunarea Astei din Orăștie, ochi dornici de așteptare scrutau zarea, pentru ca să vadă pasărea măiastră scoborînd din slava cerului, o lovitură a destinului a sdrobotit și om și pasăre și o inimă de mamă.

Am răsfoit ziarele și revistele timpului. Am recitit rândurile îndurerate, scrise de prieteni și admiratori. Am re-trăit jalea unui neam ce-și vedea sdrobotit în fărâncă un vis drag. Ardealul, care fremăta de nerăbdarea vremurilor ce se apropiau, aruncă un zăbrănic negru peste o zi de curată sârbătoare.

Trupul chinuit al lui Aurel Vlaicu, căzut pe pământul liber al țării în clipa unei curajoase încercări de înfăptuire românească, însemna pentru toți un îndemn, o chemare pentru viitor. Așa le-a fost dat încercaților săl părinți, să-l ducă spre veșnicul lăcaș în pământul liber al țării.

Ortați în straiul alb al portului de pe Mureș l-au dus spre groapă, surorile și mama l-au bociț, așa cum se bocește în sat la ei, acasă.

Durerea bătrânilor le-a fost alinată de o spontană manifestare de simpatie a țării întregi. Un martor povestește impresionat cum l-a îmbrățișat Delavrancea pe sdrobotitul tată.

Și-apoi a venit uitarea. Nemiloasă, ea s'a așternut ca un lițoliu. Tot mai rar și mai rar au presărat mâni pioase câte o floare pe mormântul stingher dela Bellu.

Iar bătrâna mamă a fost dată cu totul uitării. Cine s'a mai gândit la aceea, din al cărei trup s'a desprins, flacăra vie, cuceritorul zărilor românești, la mama care îi legănase primele visuri și-l ostoișe cea dintâi durere?

Cine mai știa că mama lui Aurel Vlaicu trăiește încă printre noi?

O nouă împroprietărire

de I. Bozdog

Un comunicat al Președinției Consiliului de Miniștri anunță țării o înțeleaptă măsură ce va fi înfăptuită la încheierea războiului: *împroprietărire* a celor ce și-au dat tributul de sânge pentru desrobirea pământului sfânt al țării și o recompensă pentru familiile și urmașii lor.

Pământul se va distribui din proprietățile rămase fără stăpân, din masivele de hectare ale străinilor hrăpăreți care au pauperizat atâtea decenii la rând populația băștinașă, degradându-o adeseori nu numai la rolul de rob pe propria moșie, ci silindu-o adeseori să ia lumea 'n cap și să se resfire îngroșând cu numărul său clasa de mizerie ce folește pe la marginile cartierelor industriale ca simpli salahori, sau ca hamali și muncitori cu ziua prin diferitele târguri și centre comerciale ale țării.

Se va face deci o reparație istorică, readucând în răsadnița strămoșească elementul etnic menit să regenereze aceste părți de țară. Cum infiltrațiile străine în cursul veacurilor au pustii mai ales ținuturile marginase ale Bucovinei, Basarabiei și celorlalte părți ale țării, prin împroprietărire plănuită se va face și colonizarea naturală atât de necesară pentru asigurarea viitorului pașnic al țării.

Dacă în cursul ultimilor 100 de ani la noi s'au făcut cele mai radicale și drepte distribuiri de pământ fărănii, ele au urmărit și rezolvat, la timpul său, necesități sociale cerute și impuse de împrejurări. Neamul nostru a continuat nu numai linia de mare prevedere politică a vechilor Romani, care au cultivat ca principiu de dominație

sistemul de distribuire al pământului și împroprietărire a foștilor luptători, ci și creștineasca și frățeasca înțelegere a Voievozilor și marilor Domni români care au răsplătit totdeauna sângele vărsat cu dărnicie pentru un traiu mai omenesc al celor ce au apărat avutul și hotarele țării.

Astăzi, simțul de dreptate, prevederea și asigurarea unui viitor liniștit de dreptate și siguranță între hotarele țării, ne dictează o plasare cât mai sigură a celor mai de elită puteri ale națiunii de-a-lungul și înlăuntrul acelor hotare pe care sângele lor generos le-a stropit și desrobotit și pe care urmașii lor trebuie să le aperse ca tot atâtea metereze invincibile în viitor.

Noua împroprietărire se va face ținându-se seamă de toate lipsurile și defectele trecutului legiuiri, creindu-se „proprietăți mijlocii de familie”, deci cu loturi mai mari, capabile să asigure traiul cinstit al familiilor și care să nu poată fi pulverizate într'un timp scurt, contribuindu-se astfel și la stabilitatea proprietății și la posibilitatea de lucrare rațională și de producție intensă.

Intrucât noii împroprietăriți vor fi provăzuți și cu utilajul economic necesar, ca vite, mașini agricole, case și acareturi economice confortabile și sănătoase, opera ce se va realiza va fi menită într'adevăr să fie un reazim real al statului și nu un expedient de forme goale și demagogie păgubitoare.

Noul pas ce se anunță nu este impus de vreo mișcare sau convulsione internă, ci de un înțelept gând

— Continuare în pag. 2 —

I. P. S. Mitropolitul Nicolae sexagenar

de Nic. Bârsan

Luni, 27 I. c. I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului a împlinit vârsta de 60 ani.

Născut la 27 Aprilie 1882 în Blăfalăul superior din jud. Bistrița-Năsăud, care și-a păstrat în cele mai aspre vremuri specificul curat românesc.

Urmaș în scaunul vlădicesc al mitropolitului Andrei Șaguna, s'a închinat drept măritoarei biserici a lui Hristos și prin ea neamului.

Glasul Arhipăstorului prin puternica afirmare a ideii naționale, fără de care un neam nu-și poate justifica existența în rândul celorlalte popoare, este ecoul simțirii neamului românesc.

Biserica neamului, care a făurit sufletul luptătorilor pentru libertate, petluește și azi credința că, rămâne pe aceeași linie de nedesmințită tradiție a neamului.

Înțeleptul cuvânt al Arhierului, rostit cu orice prilej, dovedește că biserica de aci se face mijlocitoare în împlinirea veșnicelor noastre năzuinți naționale.

Este duhul Mântuitorului Hristos lăsat Apostolilor Săi ca o armă de neînving împotriva meșteșugurilor răului.

Trăitor în duhul creștinesc și național, a ridicat biserica și credința stămoșească la valoarea cea mai de preț în gândirea și simțirea românească.

Manifestația națională, de curând, din capitala țării, a făcut să tresalte puternic credința, dreptatea și onoarea țării. Cele rostite acolo au fost ecoul simțirii noastre și strigătul de indignare de pe buzele tuturor. Cuvântul Mitropolitului Nicolae, rostit acolo, a dovedit și de astădată legătura duhovnicească a dragostei creștine față de pământul ce ne aparține. Este glasul patriei, porunca neamului și dreptatea românească.

Intr'u mulți ani Stăpâne.

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

CRONICA LITERARA

de Aurel Marin

GHERGHINESCU VANIA: *Drum lung, Amvonul de azur, Privighetoare oarbă.*

În *Cărticică de seară*, d-l T. Arghezi, acest poet de epocă, deschizător de drumuri în lirica noastră dela 1925 încoace și ceva mai înainte, are o poezie intitulată *Domniță*. Această domniță cu dulci naivități și nebănuite iscusințe este surprinsă pretutindenea și zugrăvită cu gesturile și faptele ei nesupra-veghiate.

Printesei mici îi pare bine
Că stăpânește țara de albine.
Cetățile dintre răchitele-argintii
Noroadă au cu sutele de mii

Și mâna ei cât o floare
Cărmuește dulce zeci de popoare.

Unei atare domnițe, în a cărei imagine se strâng toate bucuriile, sunt închinată versurile din *Drum lung* dar, pe câtă vreme d-l T. Arghezi o umple de stângăcii în multe ei îndeletniciri omenești în care se deslușesc rosturi rămase astfel dela începutul lumii, d-l Gherghinescu Vania o idealizează. Domnița d-lui T. Arghezi e o făptură pământeană, a sa una de basm. D-l T. Arghezi îi descoasă pottele, o amestecă între ființele și lucrurile din natură unde îi place s'o facă pierdută și s'o regăsească, mereu alta, într'un decor

paradisac; d-l Gherghinescu Vania se extaziază și lasă să-i scape lungi murmure admirative.

Pentru poetul nostru, Domnița rezumă toate sensurile vieții; în elogierea ei își împlinește năzuințele către puritate, grație, generoasă aventură spirituală.

Dragostea este părghia întâiei cărți. Este, în *Drum lung*, un cuceritor elan, nesdruncinat de trecerea anilor, din care, mărit ca un suvoiu, s'a alcătuit poezia de mai târziu, mai pură, de îndelungă și rar întâlnită sentimentalitate.

Poetul este adeseori un sceptic, un înfrânt pus în fața mărunței existențe umane. Dar elevările de ton și semnificațiile mai adânci nu lipsesc și ele definesc acea devoție supraterestră:

Atunci, cu mâni de om hipnotizat,
Pe fruntea mea plecată'n vis și jale,
Apoi prin păr cu gest întârziat,
Eu mângâi urma mângâierii tale.

Isbitoare este atenta grijă pentru marile principii ale vieții

INSTANTANEE

Legi din Texas

Legiuitorii statului Texas sunt — fără îndoială — oamenii cei mai intransigenți. Nu exagerez de loc când spun aceasta. Ei sunt și nu alții, care au adus cândva neîndurata lege, așa numită „albastră”, ce interzice sărutul în zile de Duminecă.

Legea e — ce-i drept — foarte veche, dar scoasă din vigoare n'a fost încă nici acum. Nu-și mai bate capul nimeni cu ea, cum nu-l interesează azi pe niciun legiuitor de-acolo dacă se mai sărută oamenii ori nu, legea există însă pe hârtie cum există — tot pe hârtie — la noi și aiurea alte legi mai proaspete, mai bune încă decât aceea a statului Texas.

În vara trecută a fost deschisă în țara de dincolo de Ocean o mare expoziție și cu acest prilej s'a ivit între aranjatorii expoziției și autorități un conflict, a cărui urmare a fost că se răscoliră iar rafturile pline cu hârtii îngâlbănite sperind pe bieții paianjeni pașnici.

Autoritățile, cucernice cum par a fi în Texas, au căutat o lege veche — nu stiu violetă sau albastră — care nu îngăduie nici expozițiilor să fie Dumineca deschise, pentru ca cetățenii să poată cerceta biserica. Frunzărindu-se așa prin paragraful îngropați și descompuși de mult, oamenii legii au dat peste câteva mărgăritare juridice de prin anii 1794 și mai înainte, care li se părură lor că n'ar fi tocmai de lepădat. Le dăm aci după cum urmează:

Așa, legea care interzice înjurătura. Vinovatul e amendat cu 67 centi. Tot această sumă o va plăti și cel ce se îmbată și anume de atâtea ori de câte ori păcătuiește.

N'ai voie să tragi cu pușca nici cu altă armă în zi de Duminecă; ești liber însă să împuști un câne turbat.

Se pedepsesc cu 500 dolari duelgii, dacă se bat Dumineca.

Falsificarea rachiului și a vinului — ori când nu numai Dumineca — de asemenea se amendează cu 100 dolari.

Atelierele bărbierilor pot fi deschise Dumineca, fără însă ca meșteșugarii să lucreze.

În fine ultima și cea mai nostimă din toate:

Niciun vizitii sau cărauș nu poate fi arestat pentru cruzime împotriva animalului, decât numai după terminarea cursei.

Ecat. Pitiș

Ilariu Dobridor

Cum au disolvat Evreii cultura europeană

de Pr. A. Radu

În lupta hotărâtă pe care noua Europă naționalistă, o duce împotriva iudaismului parazit, împotriva acelei rase etern conspiratoare, s'a ajuns în ultimii ani să se evidențieze pe deplin rolul imens și funest pe care Evreii, l-au avut sub raport politic, economic și social, în viața diferitelor state. Azi se știe cu precizie, că Evreii sunt autorii morali ai mai multor revoluții și războaie. Se știe de asemenea, că tot ei sunt creatorii francmasoneriei și ai comunismului, prin care voiau să pună stăpânire, atât pe intelectuali, cât și pe muncitori. În lupta pe care puterile vrăjmașe au pornit-o împotriva creștinismului, Evreii au fost întotdeauna cei mai zeloși și mai activi, dela Neron până la Stalin, „adică dela metresa împărăteasă Poppaea Sabina, prozelită iudee, sfetnica lui Neron, până la Iaroslavski-Gubelman, consilierul expert al comunismului în materie de ateism, de anticreștinism”.

Dar dacă toate acestea se știu, apoi puțini sunt aceia care își dau seama, cât rău au pricinuit, Evreii, prin prezența lor în cultura europeană. Acest aspect mai puțin cunoscut al primejdiei iudaice ni-l desvăluie, cu competență, d-l Ilariu Dobridor, în noua lucrare a d-sale: Cum au disolvat Evreii cultura europeană, vol. I din Decăderea Dogmelor. Această lucrare este de o excepțională valoare, pentru că este elaborată după cele mai severe cerințe ale științei și în plus este de o palpitantă actualitate.

D-l Dobridor afirmă că neliniștea omului contemporan nu se datorește faptului, că spiritul faustic este dominant, cum susține Spengler, nici pentru că în vremea noastră asistăm la o revoltă a forțelor telurice, cum afirmă Keyserling. Nici explicația lui Berdiaef, cu al său un nou ev mediu, și nici teza lui Massis cu invazia misticismului slav în cultura europeană nu sunt valabile și suficiente în a explica criza culturii contemporane. Răspunsul just la această problemă este acesta: „Fiind că s'au disolvat certitudinile, adevărurile stabile și convenite — dogmele — pentru sufletul omenesc, certitudinea este legea odihnei și împăcării. Ca pentru pasăre cuibul, ca pentru pom rodul. Certitudinea e rodul vieții și condiția a rodirii” (p. 8). Evreii, însă, au introdus în spiritualitatea europeană dominantă moșidică și prin aceasta ei au disolvat certitudinile, dându-ne astfel pradă neliniștii contemporane, care ne chină.

Cultura europeană, nu este altceva decât cultura greco-romană transfigurată de creștinism. Certitudinile logice (conceptul), etice (norma morală), religioase (legea creștină) etc. au constituit pentru lumea europeană, o sumă de adevăruri — dogmele — pe care Evreii au căutat să le dărâme.

Prima dogmă pe care spiritul iudaic avea s'o dărâme era cea a omului. Și a reușit. Pentru aceasta s'a

angajat evreul Lombroso din Verona, care a căutat să demonstreze, că genul este o apariție teratologică, că el este un om ca toți ceilalți, plus nebunia. Toată măreția geniului se datorește unor tare fizice. Iar criminalii sunt rudele noastre cele mai apropiate. Cu aceasta s'a proclamat primatul patologicului. La dărâmarea acestei dogme și-au mai dat apoi contribuția lor, evreul Otto Weiminger, cu bisexualismul lui și Hirschfeld care cerea pur și simplu să se dea frâu liber homosexualității și chiar să se oficializeze această practică. Evreii Bergson, Freud și Marx, nu fac decât să-i întregască pe primii, în tendința de a distruge viziunea creștină a omului.

Pentru dărâmarea dogmei etice, s'au găsit trei Evrei și anume Spinoza, care susținea că norma morală n'are decât un singur criteriu: seducția euforică; Freud, care afirma că norma morală, are ca conținut numai: exaltarea sexuală; iar la rândul lui Evreul din Budapesta Max Nordau, care susținea că poezii sunt degenerați și că toată civilizația se bazează pe minciună, reducea norma morală, la o singură rădăcină: frenezia biologică. Cu multă dreptate, observă d-l Dobridor, încheind acest capitol: „Altădată Kant se mira de bolta înstelată și de conștiința din noi înșine; astăzi Freud se extiază de abisuri și e sedus de sexualitate... De pe verticalitatea pe înălțimea superbă a căreia făureau prestigiu uman, dăm jos coroana și aureola... Luăm din toate sfîștenia, ca din corole parfumul și admirăm porii care sug și viermii din țesături. Dar omul nu este numai voluptate carnală după cum floarea nu este numai rădăcină și țărână” (p. 104).

Evreul Bergson așează la baza cunoașterii în locul rațiunii, intuiția. Cu aceasta, el contribuie la dărâmarea logicului. Intuiția o reduce Bergson la instinct. El pune deasupra rațiunii forțele instinctuale și astfel distruge bazele credinței, distrugând principiile logice. Cu dreptate a observat Poincaré că lumea bergsoniană n'are legi.

Evreul Karl Marx caută să impună lumii idolatria economicului și prin filosofia lui materialistă, contribuie la slăbirea dogmei sociale. În această direcție mai lucrează o sumă de evrei, ca Durckheim, Lévy Brul, ca sociologi, Ricardo și Lassale, precum și Solomon Reinach.

Nici dogma cosmologică nu putea rămâne neatacată. Evreul Einstein, prin faimoasa teorie a relativității ajunge în cosmologie să înlăture certitudinile newtoniene a timpului absolut, să sfărâme spațiul euclidian și să răstoarne universul galilean (p. 179).

Evreul Husserl a căutat să demonstreze că omul nu este o ființă metafizică. În ce privește decăderea dogmei politice rolul Evreilor e mai bine cunoscut. Dela Disraeli și până la Artom scopul urmărit de iudeocrație a

O nouă împroprietărire

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a

de prevedere patriotică, deci el va trebui chibzuit cu liniștea și calmul ce comportă, ca atunci când scadența mare va sosi să poată fi ușor realizat.

Deocamdată se planuește pentru cele două provincii desrobite această mare și utilă măsură.

Simțul de dreptate socială al poporului românesc triumfă și de data aceasta. Asupra pământului desrobii nu se aruncă mâna hrăpărească a individului, nici nu se crează sau hrănește o clasă boerescă, ci, pământul i se dă aceluia care-l apără cu sângele său în timp de primejdie, și-l face mânos cu sudoarea feței sale în timp de liniște și pace.

Citii Gazeta Transilvaniei

fost de a fonda o instituție supra-statală și supra-națională.

În sfârșit la decăderea dogmei estetice au contribuit în deosebi Evreii, începând cu Otokar Fischer, Armand Lunel, Gabriel Marcel și sfârșind cu Herman Cohen. Evreii disolvând certitudinile au aruncat peste toate o perspectivă crepusculară.

Mă opresc aici, căci această valoroasă carte, de sinteză — prima dintr-o serie de trei — este aproape cu neputință de rezumat. Ea e cartea care trebuie citită, cu răbdare. E cartea vremii noastre. În ea se învederează în chip magistral, primejdia ce o reprezintă Evreii pentru cultura europeană, care cu o perseverență diabolică, au căutat neconștient să combată și distrugă din temelie toate valorile și idealurile culturii creștine. Evreii sunt puși în adevărata lor lumină, ca despoți în domeniul material și anarhici în cel spiritual. Ne putem da seama câte „corpuri străine”, iudaice au pătruns în cugetarea europeană. Deci se impune ca un imperativ categoric, nu numai eliminarea materială sau izolarea completă a Evreilor din Europa, ci și o desiudaizare a acestei culturi. Opera d-lui Dobridor, rămâne ca una din cele mai temeinice cărți din câte s'au scris la noi împotriva primejdiei iudaice. Și ceea ce e interesant de remarcat cu acest prilej e faptul că d-sa ajunge în ce privește primejdia iudaică pentru Europa, la aceleași concluzii la care a ajuns și marele scriitor italian G. Papini. (cf. Gog-cap: Ideile lui Benrubi).

Așteptăm apariția volumelor următoare din această operă de mare valoare. Cu siguranță ele vor apărea îndată ce d-l I. Dobridor își va încheia misiunea de reporter de războiu, unde nu face decât să continue lupta împotriva iudaismului care se găsește și la spatele actualului războiu.

pomenit iubirea, căreia îi vom adăuga acum dumnezeirea și moartea.

Iată un vers de dragoste purificat:

În urma ta rămân sdrobit și mut
Sub viscolul acelorași dureri;
Sporesc în mine asprele tăceri
Cu fiecare clipă ce-a trecut.

Pe viața-mi obosită aș fi vrut
Să risipesc un stol de mângâieri,
Să crești din plânsul serilor de ieri
Și'n umbra nopții, umbra să-ți sărut.

O ușoară notă de romanță, pe alocurea, o clamare insistentă care se diversifică în variații pe aceeași temă, nu prejudiciază prea mult atmosferei generale, care rămâne stăruitor aceeași: de uimit omagiu al Domniței.

Încă o mărturie va întări afirmațiile noastre:

Am fost pe-aici, odată, amândoi,
Și-acum, privind la petele de soare,
Mi s'a părut lumina care moare
Că-i urma ta, lăsată-atunci pe foi.

Câteva poezii din D'Annunzio, Carducci, A. Samain și Baudelaire, transpuse în versul propriu poetului, molcom, învăluitor, vor să fie ca o schimbare de ton. Urmează simple descripții. Intuiția morții, cu cortegiul ei nesfârșit de îndepărtate prorocii, e prezentă în atâtea din ultimele versuri.

Amvonul de azur nu marchează un pas înainte al d-lui Gherghinescu Vania. Evidențierea preocupării despre puterile divinității, un accent mai patetic, ar forma categoria lirică a acestei culegeri. Poate o specială atenție în ce privește simplitatea în versificație.

Uneori gândul destrămării, al risipirii în tot, al neatingerii țelurilor visate este părăsit și aflăm adevărate accente robuste de jubilație adolescentă:

Mă simt mic, neînsemnat și ridicol,
Sub pașii proaspeți de eternă minune
Și totuși atât de departe de orice pericol,
Că mă tăvălesc în ierburi ca o sălbăteciune.

Și în acest volum sunt câteva traduceri, în aceeași interpretare personală.

Cu Privighetoarea oarbă d-l Gherghinescu Vania își conturează modul de exprimare, adâncind temele anterior propuse. Un fior al misterului creației întrucât el este și unul al iubirii s'ar putea surprinde dela întâiele la ultimele rânduri.

Expresia e limpezită, concludentă:

Am tresărit ca din coșmar
Și-am alergat, buimac, la geam;
Era afar' un plâns amar
De cer pe care nu-l vedeam.

Bătuse cineva; nu era vânt,
Nici ploaie și nici frunză moartă.
Greu bătuse... Bulgăr de pământ,
Pasăre sau deget fu — de soartă?

Exprimând în chiar titlul volumului destinul poetului, d-l Gherghinescu Vania închină, în majoritatea bucăților de față, elogiul aceluia care cărpește cerul cu stele, al cărui sbor e întotdeauna frânt tocmai când îl atrag înălțimile cele mai ispititoare.

Un sincer suferind, care găsește în frumusețile naturii o justificare a încântării sale dar și un prilej de regret pentru efemeritatea lor, el încearcă să coboare în paginile de carte o atmosferă grea, de sfârșit de lume, când toate sensurile acesteia se ghicesc cu necăutată putere de înțelegere. Că pentru abateri de felul acestora află și tonul convenabil, ilustrăm prin *Sborul solmului*, în care se împrumută pasării răpitoare cele mai gingașe sentimente ale omului:

Își înfipse șoimul
privirile'n țarie
Și de pe stânci, ca nava,
alunecând în gol,
Sub ceruri larg boltite,
pe val de-azur descrie,
înfiorând văzduhul,
majestuos ocol.

De vrăjile înălțimii
și spații ispitit
Vaslește'n sus spre vârful
tărâmurilor pure,

OTERIA DE STAT

Măine

TRAGEREA Clasei I-a a LOTERIEI a 27-a

Plan nou de îmbogățire-Osibilități noi de câștig!

Membrii Societății Tinerimii Adulțe „Sfântul Gheorghe” din Brașov-Dârste, profund îndurerăți anunță moartea bunei și vrednicei colege

Margareta Marinescu

în vârstă de 16 ani

Dormi în pace suflet nobil.

Din lumea largă

Noua valută ucrainiană:
Karbowanez

Noua valută a Ucrainei se numește, conform decretului ministrului Reichului pentru teritoriile ocupate, Karbowanez, care este emisă de noua bancă fondată în Ucraina. Numele Karbowanez înseamnă în sensul său ceva asemănător cu cuvântul rublă, care tradus textual derivă dela cuvântul „a tăia”, ceea ce înseamnă că rubla este tăiată din bastonul de argint. Cuvântul Karbowanez este în legătură cu cuvântul „crestătură” și înseamnă o bucată crestată dintr'un baston de argint.

Primăria Municipiului Brașov

No. 11720/1942

Serv. Financiar și
Bir. Aprovizionării

Ordonanța No. 22/1942

Nol, Primarul Municipiului Brașov, având în vedere dispozițiile, art. 8 din Decretul-Lege Nr. 1215, pentru activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic publicat în M. O. Nr. 102, din 3 Mai 1941, cu modificările sale ulterioare,

Cu creste de pe care,
privind în infinit,
I se deschid enigme,
ca ochiuri de pădure.

De-odată își oprește
victoriosul sbor.

Ca un bolid prin spații,
e când o stea, când nu-i;
Cu aripile strănse alunecă de zor
Către pământul copilăriei lui.

Poezia aceasta nu e localizată în spațiu; ea nu ține, prin nuanțe de culoare sau ridicări de ton, de o regiune sau alta.

Liric prin excelență, d-l Gherghinescu Vania aparține unei generații în plină afirmare.

Primăria comunei Vlădeni jud. Brașov

Nr. 814/1942.

Publicațiune

Primăria comunei Vlădeni, județul Brașov, dă în exploatare în dijmă pe material lemnos prin licitație publică parchetul de pădure 1942—1943 seria Cumetrița și Dealul Negru.

Licitația publică se va ține în ziua de 9 Mai 1942, orele 10 înainte de amiază în localul primăriei comunale conform cu dispozițiile art. 88—110 din L. C. P și normele în vigoare.

În cazul când prima licitație nu va avea rezultat se va ține o nouă licitație în ziua de 16 Mai 1942 la aceeași oră și loc, putându-se taxa prin bună învoială.

Condițiunile speciale de exploatare se pot vedea la primăria comunei Vlădeni și Ocolul Silvic Brașov. Vlădeni, la 20 Aprilie 1942.

Primar, Notar,
I. B. Sandi. N. Moldovan.

Industria de tutun din Cuba oprită

Cum se anunță din Habana, mai multe mii de lucrători ai plantațiilor de tutun și chiar anteprenori au făcut o manifestație în fața palatului președintelui. Ei au cerut în formă energică președintelui Batista să salveze industria de tutun din Cuba, oprită din cauza războiului. Muncitorii de pe plantațiile de tutun cer redeschiderea exportului spre țările europene.

având în vedere decizia Nr. 735 a Ministerului Economiei Naționale, publicată în M. O. Nr. 84, din 11 Aprilie 1942,

În baza drepturilor conferite nouă prin art. 16 din Legea Administrativă,

Ord o n ă m

Cu data publicării prezentei ordonanțe se fixează pentru peștele specie crap, produs în eleștee sistematice și pus în vânzare în stare vie, următorul preț maximal:

Preț cu amănuntul în Brașov:
Crap viu de eleșteu până la 1 kg.
Lei 169 per kg.

Crap viu de eleșteu dela 1 kg. în sus Lei 193 per kg.

Crapul produs în eleștee sistematice, care se va desface în stare moartă, se va vinde cu prețul crapului sălbatic.

În prețurile de mai sus sunt cuprinse toate cheltuielile, indiferent din ce localitate este adus, afară de timbrul de factură și impozitul excepțional pentru apărarea națională.

Vânzătorii detașiști sunt obligați a afișa în mod vizibil, pe tichete albe de mărimea 6 x 9 cm. prețul peștelui, scris în litere negre de 5 cm înălțime.

Infracțiunile la prezenta ordonanță se pedepsesc potrivit dispozițiilor Decretului-Lege Nr. 1215 din 1941, cu modificările sale ulterioare.

Brașov, la 20 Aprilie 1942.

Primar:
Dr. N. G. V. Gologan

Secretar General,
Dr. V. Voicu

PREDICI ÎN PUSTIU

Amânările

Ce greu e câteodată s'o brodești bine. Îți răsună adese în urechi învățătura: Să știi să aștepti, dar în același timp strigă chinuitor în nopțile tale de insomnie:

De ce tot amâni? De ce nu împrăvești ceea ce ai început? Întrebări pe care eu le-am numit într'una din cărțile mele de gânduri: *Suferința lucrului neîmplinit.*

Am citit într'o carte, care se ocupa cu geneza acestui războiu o cugutare a lui Churchill, premierul britanic care a condus acțiunea și în trecut războiul mondial când era tot ministru de războiu: „*Mai bine să faci ceva prost decât să stai în inacțiune.*” Rezultatul s'a văzut la Galipoli și se vede și în pierderile de până acum ale țării sale.

Și cu toate acestea eu susțin, că una din cele mai frecvente suferințe ale conștiinței noastre rezultă din amânări. O simplă scrisoare de răspuns, o promisiune făcută, o îndatorire familială sau socială, executarea unei bune hotărâri câte, câte Doamne nu le amânăm mereu. Ne scuzăm, cu „*nu am timp*” deși munca noastră de birou nu ne răpește chiar ziua întreagă și tot ne-ar mai rămânea, pe lângă o bună împărțeală, câteva ore pe zi libere. *Amânările și încetarea lucrului înainte de a-1 fi dus la bun sfârșit*, iată două mari scăderi ale firei omenești, așa de frecvente, că abstrăgând dela câțiva oameni mari pe care îi numeri pe degete

și care par a nu amâna nimica lucrând parcă sub inspirație divină fără a da greș, toți, toți suferim de acest nenorocit defect omenesc.

Avem însă un leac bun și leacul sună: *după matură chibzule, o execuție rapidă.* După ce te-ai gândit bine, execută repede hotărârea fără a mai amâna. Dacă tot mai amâni vin alte necesități ale vieții poate și mai urgente și hotărârea veche neterminată încă te chinue mereu. — Un exemplu:

Trebuia de mult să chem un meșter să-mi repare cazanul de apă din baie, având undeva o scurgere și deși mă supără zilnic apa pe jos, n'am făcut-o la timp, au venit alte griji și pe meșter tot nu l-am chemat. *Nu pot în multilateralitatea vieții de azi când atâtea mărunișuri cer să fie împlinite să-mi mai închipui plecarea de acasă fără o listă de însemnări despre ceea ce ai de executat și apoi împlinite toate ori îți place ori nu, ori te simți bine ori rău.* În epoca motoarelor repezi, a telefonului și telegrafului, a audițiilor de radio ascultând dela sute și mii de kilometri transmisiuni minunate ni s'a dus liniștea vieții patriarhale. Dacă vrei să nu rămâi de căruță și se cer 3 lucruri: Să umbli repede, să împlinești multe deodată, să nu amâni nimica din ce ai hotărât, că trebuie executat. Însă nu uita ceva: ai nevoie de ora ta de singurătate, dacă vrei ca hotărârile luate să se coacă bine și să fie cele mai bune la momentul dat. Chiar dacă nu ai ambițiuni să ajungi o glorie a țării tale — crede-mă că și în viața de toate zilele ai neapărată nevoie să-ți însușești aceste două virtuți: *hotărâre bine luată în singurătate, execuție fără amânare.*

Dr. M. Suciu-Siblanu

ROMANIA
Prefectura județului Brașov

Serv. Financiar
Nr. 11277/1942.

Publicație de licitație

Se aduce la cunoștință generală că Prefectura Județului Brașov ține în ziua de 5 Mai următoarele licitații publice:

Ora 8.

1. No. 11.277/1942, aprovizionarea a 710 m. c. pietriș pe șos. Codlea—Hălchiu—Feldioara. Valoarea lucrării lei 499.200.

2. No. 11.281/1942, aprovizionarea a 210 m. c. pietriș pe șos. Vulcan—Tohanul Vechiu. Valoarea lucrării lei 101.725.

Ora 9.

3. No. 11.280/1942, aprovizionarea a 250 m. c. pietriș pe șos. Vulcan—Holbav. Valoarea lucrării lei 160.600.

4. No. 11.278/1942, aprovizionarea a 235 m. c. pietriș pe șos. Zărnești—Bran. Valoarea lucrării lei 120.550.

Ora 10.

5. No. 11.279/1942, aprovizionarea a 330 m. c. pietriș pe șos. Vlădeni—Țânțari—Satu-nou. Valoarea lucrării lei 324.750.

6. No. 11.282/1942, aprovizionarea a 1015 m. c. pietriș pe șos. Cristian—Vulcan—Codlea. Valoarea lucrării lei 499.450.

Ora 11.

7. No. 11.283/1942, aprovizionarea a 270 m. c. pietriș pe șos. Ghimbav—Cristian. Valoarea lucrării lei 119.800.

8. No. 11.284/1942, aprovizionarea 920 m. c. pietriș pe șos. hotarul jud. Poiana Mărului—Tohanul Vechiu—Tohanul Nou. Valoarea lucrării lei 477.950.

Ora 12.

9. No. 11.285/1942, aprovizionarea a 950 m. c. pietriș pe șos. Predeal—Râșnov. Valoarea lucrării lei 476.900.

10. No. 11.286/1942, aprovizionarea a 900 m. c. pietriș pe șos Râșnov—Zărnești. Valoarea lucrării lei 478.125.

Ora 1 p. m.

11. No. 11.287/1942, aprovizionarea a 140 m. c. pietriș pe șos. Tohanul Nou—Sohodol. Valoarea lucrării lei 82.200.

Licitațiile susarătate se țin în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare și cu respectarea condițiilor caletului de sarcini.

Ofertele vor fi înaintate în formă legală, iar garanția de 5% se va depune, în plic separat, în numerar sau efecte garantate de stat.

Licitațiile se vor ține în edificiul Prefecturii din Bulevardul Ferdinand No. 10, etaj. I, camera No. 8, unde d-nii concurenți vor putea vedea caletul de sarcini în fiecare zi în orele oficiale.

Brașov, 21 Aprilie 1942.

Prefect,
Col. D. Craiu.
Șeful Serv. Financiar.
N. Ardeleanu

Informațiuni

D-l Mareșal I. Antonescu la Brașov

Duminecă 26 l. c. orașul nostru a avut înalta cinste să fie vizitat de către d-l Mareșal I. Antonescu.

Vizitele inopinate ale d-lui Mareșal nu sunt ocazii de vorbărie și primiri după rețete învechite și profund dăunătoare, ci momente de încurajare pentru cei buni și fulgerături neașteptate pentru cei ce păgubesc avutul public cu dibăcie de specialiști, în aceste cumplite vremuri.

În cele câteva ore a constatat și lucrurile bune ce se fac dar a trimis și o pereche de înrăiți la lagăr.

Măcar de-ar înțelege toți cel puțin de-acum vorba cu ulciorul.

*

Termenul depunerii declarațiilor de impunere

Ministerul de Finanțe a prelungit termenul depunerii declarațiilor anuale de impunere pentru exercițiul 1942/43 până la 30 Apr. a. c.

În acest termen intră: întreprinderile comerciale, bancare, industriale, cum și meseriașii neclasificați și profesioniștii de orice fel.

*

Marmeladă cu preț avantajos

Agenția Brașov a Institutului Național al Cooperăției oferă spre vânzare orice cantități de marmeladă cu prețurile stabilite în toamnă.

Consumatorii se pot aproviziona deci cu prețuri avantajoase înainte ca aceste produse să fie exportate în străinătate unde se caută în cantități mari.

*

Verificarea autovehicolelor

Proprietarii de autovehicole care nu s'au prezentat în fața comisiei de rechiziție pentru verificare între 20—30 Martie a. c. sunt obligați să se prezinte până cel mai târziu la 10 Maiu 1942. Dacă vehiculul este în reparație se va prezenta numai proprietarul.

Toți proprietarii sunt obligați a le păstra în bună stare de funcționare. Cei ce se dovedesc de rea credință vor primi un avertisment de 30 zile. Recidiviștilor li se vor retrage permisele de circulație și vor fi trimiși în judecata Consiliului de războiu, iar mașinile vor fi trecute în proprietatea armatei.

Se exceptează mașinile Instituțiilor de stat și întreprinderilor industriale trecute în planul de mobilizare.

*

Continuați distrugerea ciorilor

Campania din timpul iernii pentru împușinarea ciorilor, prin împușcare, prindere și otrăvire, trebuie să fie urmată primăvara, distrugând cuiburile și ucigând puii.

După cum am atras luarea aminte a plugarilor, acest lucru se face când puii au crescut destul de mari și sunt aproape să părăsească cuibul. Lăsând ciorile în pace în timpul hrănirii puilor din cuib, agricultorul are folos, fiindcă în acest timp ciorile culeg foarte multe insecte și larve vătămătoare.

Ministerul Agriculturii a dat dispozițiuni asupra felului cum trebuie să fie orânduită distrugerea.

Cronica Războiului

Cântarea României

Episoadele eroice ale trecutului sunt totdeauna actuale. Dacă *Nicolae Bălcescu* n'ar fi închinat țării pe care a visat-o, odele în proză cu accente inimitabile și dacă *Alecu Russo* — cel care era să devină primul Domn al Principatelor Unite — nu ne-ar fi lăsat

Cântarea României, în care un suflet înflăcărat murmură gleei natale cele mai frumoase triluri de privighetoare, ne-ar fi fost dat nouă, celor de azi, să dăluim aceste colonne de pietate pură.

Pentru că, iată un secol de când n'am mai simțit atât de profundă nevoia de a ne exprima în termeni fierbinți, religioși, iubirea de patrie. După o sută de ani de abia, suntem în stare să înțelegem sbuciumul acelora care au zidit la temelie statului modern român și speranțele cu care năzuiau ei spre închegarea unei țări mari, românești, libere și privită cu admirație peste hotare.

Ca atunci, stăm la răscruci de vânturi, neclintiți în voința noastră de unire, neobosiți în afirmarea drepturilor noastre și neabătuți de pe drumul care duce către glorie. Ca și atunci, ne găsim azi ca un

popor viu și dornic de viață, încheind bilanțul umilințelor și pornind cu hotărâre la luptă pentru viitorul națiunii. În vârtejul marilor prefaceri care dărâmă ce e vechiu și zidesc din temelie o lume nouă, am ridicat din molozul trecutului efigia Patriei, a națiunii celei mai scumpe nouă — și am fixat-o pe drapelele regimentelor noastre de viteji.

Ne-am regăsit iubirea de patrie atunci când amenințările din afară s'au ridicat mai primejdioase ca oricând și când ființa noastră a fost chemată să plătească păcatul uitărilor de până acum. Durerea nepăsării de altădată ne-a aprins în suflete flacăra sacră a dorinței de sacrificiu și acest sacrificiu l-am închinat unui singur țel: *Țara*. Țara pe care au cântat-o atâția poeți ai pătimirii visată de atâți premergători pe drumul realizării ei dorită de toate generațiile. Ne-am regăsit credința în patria noastră, pe drumul aspru al luptelor, dar de astădată ea nu ne va mai părăsi, căci noi, luptătorii de azi, vom lăsa viitorului un testament fără de moarte, o nouă **Cântare a României**.

Frontul din Răsărit

De câteva zile și în conformitate cu așteptările celor inițiați, frontul din Răsărit n'a mai oferit niciun fel de eveniment important, lucru care nu s'a mai întâmplat de multă vreme. Un amănunt care ar putea să atragă oarecum atențiunea îl constituie doar ofensiva pornită de Soviete de-a-lungul fluviului Swir împotriva Finlandezilor. Luptele în acest sector se dau în condițiuni foarte defavorabile, pe un teren complet lichefiat și comentatorii de războiu nu-și pot explica această bizară pornire la atac într-o regiune lipsită de orice importanță strategică. După unii s'ar părea că Rușii urmăresc să atragă în sectorul nordic o deplasare mai mare de trupe germane, spre a deranja planul ofensiv al comandamentului german. Pare însă foarte puțin probabilă și această idee, deoarece precum se știe, comandamentul german și-a luat din vreme toate măsurile pentru a nu putea fi derutat cu asemenea exhibițiuni.

În sectorul central se dau obișnuitele lupte în regiunile Briansk, Smolensk, Staraja Rusa și Rjew.

În sectorul de sud al frontului din Răsărit, forțele germane desăvârșesc opera de încercuire a armatei 33-a rusești, dezorganizată în luptele ce s'au dat în precedentă săptămână, procedând me-

todice la distrugerea acestor resturi. După cum se anunță însă, în general nu s'au dat lupte mari în sectorul cuprins între Briansk și Taganrog, în ultima săptămână. Luptele care se dau în sectorul de sud și cel din centru, par să fie simple lupte de hărțuială, menite a acoperi pentru adversar, de o parte și de alta, preparativele care au loc în spatele frontului.

Dacă în peninsula Kerci și Crimeea n'au mai avut loc ciocniri însemnate, în schimb aviația germană a activat fără răgaz pe acest front, intensificându-se acțiunea aeriană dela o zi la alta. Au fost bombardate zilnic porturile de invazie de pe coasta orientală a Mării Negre, și anume: Sevastopolul, Kerci, Yenikale și alte porturi, având ca scop stânjenirea activității militare și pe aceea a uzinelor.

Merită să reținem un comentariu al cercurilor de resort germane, în legătură cu tatonările anglo-sovietice, pentru a cunoaște intențiunile de atac ale Reichului. Aceste cercuri țin să sublinieze că Reichul va acționa ca întotdeauna, independent de dorințele adversarilor și numai bazat pe realitățile frontului. Deci ofensiva germană va porni în sectorul unde va crede de cuviință comandamentul general și în momentul pe care acesta îl va alege.

de **Mardare Mateescu**

Teatrul de războiu din Pacific

Pe când în Filipine au loc lupte cu caracter local, iar activitatea japoneză îndreptată asupra Australiei se află deocamdată într'o fază de stagnare, ofensiva forțelor japoneze se îndreaptă cu toată puterea asupra Birmaniei.

După cum am anunțat forțele imperiale japoneze înaintează în Birmania cu trei coloane puternice, una îndreptată pe valea fluviului Irrawady, alta pe valea fluviului Sittang, iar a treia de-a-lungul văii râului Salwen.

Toate aceste forțe, urmăresc izolarea și apoi ocuparea regiunii Mandalay, unde se întâlnesc principalele drumuri ce leagă China de India. Un comunicat japonez anunța străpungerea frontului chinez de pe valea râului Salwen, susținut de armata 6-a chineză. Comunicatul militar britanic, dat dela New-Delhi confirmă acest lucru, arătând că trupele japoneze, susținute de aviație și artilerie au străpuns frontul chinez în regiunea Salwen. Înaintând cu două coloane spre Nord Japonezii au luat contact cu trupele chineze, coloana din Vest ajungând la 18 km. de Tuanggyi, în timp ce coloana din Est a executat o mișcare de încercuire a întregului front dela Salwen. Bătălia este în plină desfășurare.

Comunicatul acesta, deși foarte laconic, desvăluie o situație foarte precară pentru apărarea anglo-chineză din Birmania, care după victoriile japoneze dela Prome și Tungoo s'au fixat pentru apărarea bazinului Mandalay. Deși Japonezii n'au executat simple marșuri, ci au trebuit să susțină lupte foarte îndârjite, care le-au îngreuiat mult înaintarea, rezultatul este totuși o nouă cucerire de teren. Urmează deci, ca în câteva zile să fie atins punctul Yamethyne, care lasă liberă trecerea între valea Sittangului și bazinul Mandalay.

Dacă Japonezii întâmpină rezistența din Birmania, aceasta nu se datorește atât efectivelor englezești, cât apărării formate din trupe chineze. Armatele chineze care luptă în Birmania, ca și acelea din țara proprie, dau dovadă de o remarcabilă forță combativă, obținută în ultimii treizeci de ani cu ajutorul acordat de națiunile europene, ca Franța, Anglia și Germania, care au trimis în China, în repetate rânduri, instructori militari. Numeroși ofițeri chinezi s'au format apoi chiar în armata japoneză și însuși mareșalul Ciang-Kai-Shek a făcut un stagiul în armata japoneză unde avea gradul de locotenent.

Un guvern de Gaulle în Noua Caledonie?

Un comunicat al agenției germane de știri D. N. B., reproducând o știre engleză, arată că guvernul american ar fi recunoscut pe generalul de Gaulle ca șef al guvernului din Noua Caledonie.

Știrea aceasta coincide cu o informație din sursă engleză care arată că trupe americane au debarcat în Noua Caledonie, posesiune franceză din Atlanticul de Sud-Vest, pentru a coopera „la apărarea acestei posesiuni franceze”.

Măsura lipsită de orice temei a guvernului american a fost primită cu atențiunea cuvenită de către guvernul francez. Prin d-l Henry Haye, ambasadorul Franței la Washington, guvernul Franței a protestat împotriva ocupării teritoriului francez al Noii Caledonii de către trupele americane.

Redactor responsabil
ION BOZDOG